

1. Понятието търговско право.

Правото се дели на публично и частно. Разграниченията между тях кои интереси защитава правото. Империативният подход е за публичното право а за равнопоставеност на частното. Частното право има 2 основни дяла гражданско и търговско. Обективно основания за разделянето на ТП от ГП са предмета на правно регулиране. ТП урежда правни отношения, които се формират на базата на обществени отношения, възникващи в сферата на обмена на стоки, услуги и капитал. ТП е отделен самостоятелен клон в системата на частните право. Който се е обособил исторически от ГП. ТП съдържа публично правни елементи и това е една от особеностите му С договора за дружество две или повече лица се съгласяват да обединят своята дейност за една обща стопанска цел.

2. Търговско качество. Видове търговци.

Физическите лица могат да придобият търговско качество да станат търговци по 3 начина: чрез съдебна регистрация в окръжния съд – чрез фактическо извършване на търговска дейност сключване на търговски сделки – чрез фактическо образуване на предприятие, което по предмет и обем изисква неговите дела да се водят търговски начин. По правило физическите лица стават търговци чрез тяхното вписване в регистъра като ЕТ. ЕТ не е юридическо лице с рег. в съда освен гражд. дееспособност и правоспособност се прибавя и търговската правоспос и дееспос. Може да извършва определени сделки след получаване на лиценз. ЕТ отговаря за сделките с цялото си имущество. Едно физ. Лице може да придобие търговско качество ако от свое име, за своя сметка и по занятие извършва някои дейности посочени в чл 1 ал 1 ТЗ.

3. Процедура за регистрация на ЕТ.

ЕТ изразява своето волеизявление като подава: заявление за вписване в окръжния съд по местожителство; представя нотариално заверен образец от подписа си;

такса; писмена декларация, че не е лишен от правото да упражнява търговска дейност -

На основание на чл. 57 “Декларирам, че не съм обвинен в производство по несъстоятелност....” Въз основа на заявлението + 2-та документа и таксата, съответният окръжен съд постановява съдебно решение. ЕТ не се обнародва в “Държавен вестник”. Счита се възникнал ЕТ в момента, в който той започва да извършва дейност Чл. 4а

Вписване, което изрично законът го обявява за конститутивно, т.е. обстоятелствата се считат за възникнали от момента на вписване в ТР.

4. Търговска фирма и седалище

Уредбата на търговската фирма е в чл. 7 – 11 тз ал 1 Фирма е наименованите под което търговеца упражнява занятието си и се подписва. Като всяко име търговското име се определя от търговеца., но закона има някои изисквания при формирането на името. Законът предвижда за търговската фирма необходимо съдържание. Името трябва да е на кирилицаи така да се вписва в търговския регистър. Седалището е уредено в чл. 12- 13 тз седалището е населеното място в което се намира управлението на дейността на търговец, ако търговеца има клон може да се говори за главно седалище и седалище на клона. Седалището има правно значение в различни насоки, място на изпълнение, месна подсъдност – искът се предявява под седалището на ответника вписване в регистъра на търговския регистър по седалище.

5. Търговско предприятие

Търговското предприятие по смисъла на чл. 15 е организация на дейността на търговеца. По нашето право търговско предприятие е обект, а не субект на правото, за разлика от други правни системи. Елементи на търговско предприятие: 1) То е съвкупност от права, които могат да са имуществени (вещни, облигационни, права върху нематериални блага) и неимуществени, които са свързани с търговската дейност (право на търговска фирма). Има и други неимуществени права, които се включват в търговското предприятие (авторски права: право на публикуване, право на авторско име и т.н.) Заради неимуществените права понятието “търговско предприятие” е по-широко от “имущество”. 2) В търговското предприятие се включват задължения. Задълженията могат да бъдат, както деликтни така и договорни, както частни така и публични. 3) На последно място се включват и фактически отн. (владение, клиента, репутация и т.н.)

6. Правно положение на клоновете.

Клонът е уреден в чл. 17- 20 ТЗ. Той заема междинно място между правните субекти и подчинените неправосубектни подразделения на търговеца. Клонът е обособяване на част от дейността на търговеца различно от населеното място, което е различно от населеното място на търговеца, но не е нов правен субект. Клонът е в известна степен зависим от главното предприятие на търговеца. Вписването на колона се предпоставя от вписването на търговеца. Прехвърлянето на предприятието на търговеца води до прехвърляне на колона. При обявяване на несъстоятелност активите на клон се причисляват към масата на несъстоятелността. Клонът има някаква имуществена самостоятелност. Търговеца води търговски книги за клон. По спорове произтичащи от преки отношения с клон, исквете могат да се предявяват към търговеца у седалището на клон.

7. Обща характеристика на търговските дружества

Участници в търговското дружество могат да са физически и юридически лица. За физическо лице е изисква да е дееспособно. Не е нужно да притежава търговско качество. Едно лице може да участва в повече от едно търг. Друж. Едно друж. Се смята за търговско на основание предна дейност. – извършване на търговски сделки. Тр дружества са признати от закона Юр. Лица, със пълни последици. Орфаните на тър. Друж. са различни според вида на др. Тър. Друж. участват в търговския оборот с своите органи. Тър др. Подлежат на вписване в търговския регистър. Участниците в тър. Друж. Могат да не са търговци. Членовете на органите за управление на др. Отговарят лично, неограничено и солидарно за дължника за неизпълнение задължение на дружеството.

8. КАПИТАТ И ИМУЩЕСТВО НА ТД

Капиталът е правно технически термин с установено съдържание. Капиталът при търговските дружества означава число или стойност конкретна величина, която счетоводно се отбелязва като пасив, капиталът е вземането на вноските на съдружниците. Вноските се възстановяват при прекратяване на дружеството. Капитала се смята за гаранция пред кредиторите. За оод мин капитал е 5 000. дялове това са

частите, на които се разделя капиталасумата от дяловете трябва да е равна на капиталата дяловете се записват в книгата на дяловете, която се води от управителя на ООД. Основните дялове са само числа и немогат да са предмет на сделка. Когато дружествения дяла е записан на няколко лица се упваляват съвместо дяловете мога да се делят да се наследяват. Дружеството неможе да придобива собствени дялове.

9. КОНСОРЦИУМ И ХОЛДИНГ

Консорциум – е уреден в чл. 275 и 276. Консорциумът може да бъде търговско или гражданско дружество. Заразлика от отснатите търговски и граждански дружества членовете на консорциумът мога да бъдат само търговци . консорциумът може да бъде и гражданско и търговско дружество. Може да се създаде с вреемна цел. Консорциумът е обединяване на търговци с определена цел. По хоризонтал. Холдингът е уреден в чл. 277 – 280. легалното определение се съдържа в чл. 277ал 1. Холдинговото дружество е акционечно дружество командитно дружество с акции и с ограничена отговорност. Което има за це под каквата и да е форма а участва в други дружества и в тяхното управление, със или без д извършва собствена производстена или търговска дейност. Холидингът може да е само капиталово ТД. Холиднгът може да предоставя заеми само на дружества в който има пряко у1астиер или ги контролира. Холдинговото дружество е акционерно дружество.

10. СЪБИРАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО

СД носи родовите белези на ТД : то има статут на юридическо лице; корпоративен характер; подлежи на режима на ТЗ. Спада към групата на персоналните ТД; определящо е личното участие и качества. СД е дружество, образувано от две или повече лица за извършване по занятие на търговски сделки под обща фирма. Съдружниците отговарят солидарно и неограничено. Минималното съдържание на дружествения договор индивидуализиращите белези на СД : фирмата, седалището и предмета на дейност на дружеството;- вида и размера на вноските на всеки съдружник и оценката им;- начина за разпределение на печалбите и загубите между съдружниците;- начина на управление и представителство на дружеството. Вписването в търговския регистър става в окръжния съд; няма обнародване в Държавен вестник

11. КОМАНДИТНО ДРУЖЕСТВО

КД има два вида съдружници:- с неограничена отговорност: комплементарни;- с ограничена отговорност: командитисти. Комплементарите имат правата и задълженията на членовете на СД - отговарят лично, неограничено и солидарно за задълженията на КД. Командитистите отговарят ограничено, т.е. до размера на направената дялова вноска. Командитистите отговарят с вноската, а комплементарите - с цялото си имущество. Нормативна уредба: специални правила в ТЗ. За неизяснени въпроси се препраща към СД. Учредяване: КД е договорно - създава се чрез договор с участието на всички видове съдружници. Формата за действителност е писмена с нотариална заверка на подписите. Възниква от момента на вписване в търговския регистър, което трябва да бъде изискано от комплементарите. Не се обнародва в Държавен вестник.

12. ДРУЖЕСТВО С ОГРАНИЧЕНА ОТГОВОРНОСТ – образуване права и задължения

При него всички съдружници отговарят ограничено за задълженията на дружеството: само с направената от тях дялова вноска. Учредяване - най-прости изисквания. ООД е договорно търговско дружество. Учредява се чрез съглашение на всички съдружници. Формата за действителност е само писмена. капиталово дружество. процеса на учредяване трябва да е набрана някаква част от капитала. Едва след тези условия може да се изиска вписване в ТР, след което ООД вече възниква. Необходимо е вписване в Държавен вестник, но това няма правно действие. Съдружнически правоотношения.

Има само един тип съдружници. ООД Чл. 113. ООД се образува от 1-но или повече лица. ООД е договорно Дружество, защото възниква въз основа на дружествен договор м/у съдружниците.

13. ДРУЖЕСТВО С ОГРАНИЧЕНА ОТГОВОРНОСТ

Най-разпространеният вид търговско дружество у нас. Всички съдружници отговарят ограничено за задълженията на дружеството: с направената от тях дялова вноска. Ако са направили цялата си вноска, не могат повече да бъдат задължени. Учредяване - най-прости изисквания. ООД е договорно търговско дружество. Учредява се чрез съглашение на всички съдружници. Формата за действителност е само писмена. То е

още капиталово дружество. При процеса на учредяване трябва да е набрана някаква част от капитала. Едва след тези условия може да се изисква вписване в ТР, след което ООД вече възниква. Необходимо е вписване в Държавен вестник, но това няма правно действие. Съдружнически правоотношения. Има само един тип съдружници.

14. АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО

АД е търговско дружество, чийто капитал е разпределен на акции и което отговаря за задълженията си със своето имущество. Белези на АД: ® корпоративно юридическо лице. ® капиталово търговско дружество ® ограничена отговорност на АД за задължения на ТД ® особен състав на капитала - разпределен е на равни по размер акции. ® устройственият договор е устав. Той не се преподписва от акционерите, но те са длъжни да се съобразяват с него.

Начини за възникване на АД

: Преобразуване на вече съществуващо юридическо лице. Създаване на ново ТД. Учредяване: по нормативната система. Съществуват две системи: 1. Симултанна - учредителите се събират и подписват изявления за вноските. 2. Сукцесивна - фактическият състав се съставя по-дълго време. Набирането на капитала става с подписка.

15. АКЦИИ И ОБЛИГАЦИИ

АКЦИЯ: ® книжен еквивалент на съответната част на капитала, който е изразен върху номиналната стойност на акцията; ® документ, който удостоверява членството в АД;

® ценна книга - документ, който материализира определени права, които са свързани с фактическото притежание на акцията. Акциите са еднакви по номинал и са неделими. Те имат няколко стойности: Видове акции - поименни, на приносителя и привилегирани. Начините за увеличаване на капитала са: ® издаване на нови акции ® увеличаване номиналната стойност на вече издадени акции ® конвертиране на облигации в акции. Промяна в размера на капитала се записва в търговския регистър и се обнародва в Държавен вестник. Видове облигации: - конвертируеми; - неконвертируеми.

16. КОМАНДИТНО ДРУЖЕСТВО С АКЦИИ

Хибридна форма между КД и АД, прилагат се три групи правила: 1. директно уреждащи КДА 2. уреждащи правилата на АД 3. уреждащи правилата на КД Понятие: Подобно на КД, в КДА има две категории съдружници : неограничено отговорни (комплементарни) и ограничено отговорни, за чиито дялове са издадени акции (командитни акционери). Те имат статут на акционерите в АД. Учредяване: учредяването на КДА става по най-сложен начин. То минава през два етапа : ® само с участието на комплементарите.® с участието на командитисти. 1. Сключване на договор на комплементарите. Формата на действителност е писмена с нотариална заверка на подписите. Няма изискване за минимален брой комплементарни. 2. Командитистите се набират съгласно правилата на АД- с подписка или без подписка: На учредителното събрание участват бъдещите командитни акционери с право на глас, а комплементарите не участват с право на глас.

17. КООПЕРАЦИИ

Кооп. е организационна форма, която обединява дребни производители и търговци. Кооп. е доброволно сдружение на физически лица с променлив капитал и с променлив брой членове, които чрез взаимопомощ и сътрудничество осъществяват търговска дейност. Кооп. е юридическо лице. Учредяване на кооперациите – става само по симултантната система. Фактическият състав има 2 елемента: 1) Провежда се УС – чл. 2 (1) Кооперация могат да учредят най-малко 7 дееспособни физически лица, които вземат решение на учредително събрание. Учредителното събрание приема устав и избира управителен съвет и контролен съвет. (2) Управителният съвет избира своя председател. 2) Кооп. се вписва в търговския регистър. Кооп. се учредяват по нормативната система и вписването както при ТД се счита, че има конститутивно действие. Вписването се обнародва.

18. ИМУЩЕСТВО НА КООПЕРАЦИТЕ.

Имуществото на кооперацията . ЗК има те които гласи какви обекти може да се включват в имуществото си – всички без ограничения. Баче не може да се придобие по давност вещ на кооперацията – в кооперацията не може да се апортира собственост или вещни права върху земеделска земя. Кооп. мож да ползва земя на членове само по догово за наем или аренда. Капитала в кооп. Е прометнил и е разделен дялове между членове Имуществото и капитала се сформират на базата на вноски, които са няколко вида- встъпителни, дялови, Друг източник за формиране на имущество е заемите на член кооп. Заеми се поемат с решение на ОЦ който определят лихвите по заемите. Чл

кооп. Отговарят за действията на кооп само до размера на дяловете си.

19. ЕДНОЛИЧЕН ТЪРГОВЕЦ

чл. 56 е дадено опр. на ЕТ: Като ЕТ може да се регистрира всяко дееспособно физическо лице с местожителство в страната. Особености на ЕТ: 1) ЕТ могат да бъдат само физ. лица, като няма ограничение за гражданството 2) Търговци могат да бъдат дееспособни физ. лица. Когато търговец почине, наследниците трябва да продължат дейността му. Но непълнолетните наследници не могат да продължат търговската дейност. 3) Физическото лице трябва да има местожителство в страната. ЕТ не е нов правен субект – при него независимо, че има обособяване на търговското предприятие от останалото имущество, той отговаря с цялото си имущество за задълженията на търговското предприятие. Едно физическо лице да регистрира повече от 1 ЕТ.

20. Понятие за търговска сделка (ТС).

Правната уредба на ТС се съдържа в част 3 от ТЗ. ТС е вид сделка по смисъла на ГП, ТС, като ги разделя на 3 вида: субективна ТС - това е сделка, която е сключена от търговец и е свързана с упражняваната от него дейност.- двустранна субективна ТС – ако и продавача и купувача са търговци;- едностранна субективна ТС – само едната страна е търговец. обективна ТС – това са сделките, уредени в чл. 1 (1) на ТЗ, независимо от качествата на лицата, които ги извършват - от търговец или не от търговец. Тези сделки са търговски по смисъла на закона. презумптивна ТС – принципът е, че всяка сделка, която един търговец сключва по презумпция, се сключва с оглед осъществяването на търговската дейност на търговеца до доказване на противното (оборима презумпция).

21. Договор за търговска продажба

Правна уредба чл. 318 ТЗ договорът е двустранен, възмезден, консенсулане, комутативен т.н.Съдържа всички особености на обикновенната продажба има облигационно вешно действие, субсидирано се прилагат правилата на ЗЗД. Търговска продажба е тази която според ТЗ е търговска сделка. Сделката може да е едностранна. Цената трябва да бъде определяна или поне определяема по общите

правила. Цената ако няма отклонения се счита че страните са се поразомяли и се плаща по време на сключването на продажбата. Когато цената се определя според теглото на стоката теглото на опаковката се приспада чл. 319 създава правила които уреждат предаването на стоката. Купувачът е длъжен да плати цената при предаване на стоката или документите , който му дават право да я получи, освен ако не е уговорено друго.

22. Видове договори за търговска продажба.

Транзитна продажба чл 329 страните могат да уговорят продавача да предаде стоката на почено от купувача 3 то лице. Продавачът е длъжен да съощи на купувача за изпращането на стоката сключва се договор за покупкопродажба между купувача и продавача възможно е купувача да се яви продавач във второ продажно правоотношение което той сключва договор за покупкопродажба с 3 то лице
Дистанционна продажба – чл. 330 тя е 2 вида същинска продавачът и купувачът имат различни населени места но местоизпълнението е едно несъщинска е в случай местопредаването не съвпада с местоизпълнението договорът продавачът ще изпълни задълженията си даде стоката на спедитора. Продажда с уговорка за иакупване продажда на изплащане. Продажба чрез прехвърляне на ценна книга

24. Комисинен договор

Комисионния договор те са модификация на договора за поръчка. Ком дог. Е дог , по силата на който едно лице се задължава срещу възнаграждение да извърши от свое име и за сметка на доверителя една или няколко сделки. Правоотношенията са между две страни комисинер и комитент, по необходимост и едно трето лице. Договора за поръчка и дог за комисионна общото е че са за сметка на довереника и правните последци настъпват в неговта аправна сфера свързани са с различия между комисионера и доверите: Комисионния договор е двустранен. Комисионерът е търговец а довереникът е субект на гражданското право. Комисионерът се задължава от свое име срещу възнаграждение да сключи сделки това е предмета на договора.

25. Спедиционен и превозен договор

Страни по договора са спедитор и доверител може да участва и превозвач. По сила на дог. Спедитора се задължава срещу възнаграждение да сключи от свое име но за сметка на доверителя договор за превоз на товар. договора е възмезден и двустранен. има и клаизи прои които спедитора се упъномощава да сключи сделката от името на доверителя задължение на спедитора е да сключи сделка за превоз от свое име но за сметка на доверителя, да съхраняваж товара от омента в които го е получил, да предаде товара на превозвача ако се забави да поеме разноските за това, да изпълнява нарежданията на доверителя. Спедиторът е длъжен да спазва указанията на доверителя за посоката и начина на превоз. Длъжен е да застрахова товара по желание на доверителя. Доверителя дължи възнаграждение на спедитора да възмзди спедитора за всикчи направени разноски. При хипотеза за множество спедитори между тях съществува солидарна отговорност

26. Договор за лизинг

Правна уредба чл. 342-347 ТЗ+ данъчни закони, които под „лизинг” разбират нещо различно. Няма специално изисквания за страните,, те се наричат лизингодател и лизингополучател. Договорът е двустранен, възмезден, консесуален, неформален но в ЗОЗ е предвидена възможност за противопоставяне на дог. За лизинг на дог за залог-лизингополучателя може да залага стоката която получава. Тогава може да възникне конфликт в интереса на лизингодателя и За да се избегне тази възможност се правис вписване . Предмет на договора са вещи по начало непотребими. Няма ограничения в срока. Предплащането на лизинга се различава от договора за наем най- голямата разлика е че срокът на веща с срока за полезно действие. При лизинга е възможно собствеността на веща да мине върху лизингополучателя за разлика от дог за наем.

27. Договор за влог на стока в публичен склад

Това е договор , с който влогоприемателя срещу възнаграждение приема стоки със задължение да ги пази и върне на влогодателя или на друго овласно от него лице. Страните по договора са влогоприемател и влогодател. За влогоприемателя има специални изисквания и законитрябва да има качества на публичен склад., както различните търговци трябва да се лицензират. Договора е двустранен, възмезден, и формален. ТЗ предвижда че дог трябва да се впие в складовия регистър. Влогоприемателя се задължава да пази стоката с грижата на добрия търговец, извършва фактически и правни действия, да допуска в работно време влогодателя да си нагледа стоката, ако в стоката настъпят забележителни изменения, който ще я приеме или влогодателя. Да застрахова стоката на име и за сметка на

жлогодателя. Да издаде складова разписка. Да върне вложената стока. Здължение на жлогодателя да даде указания за съхранение на стоката.

28. Застрахователен договор Видове.

Според чл. 380 , с договора за застраховка застрахователят се задължава да поеме определен риск и при натъпване на застрахователно събитие да заплати на застрахования или на 3 то лице застрахователно обещание или сума а застрахования се задължава да заплати премия. Дог. е двустранен възмезден формален. Алеаторен договор обемът на престацията не е ясен предварително. По дог за застраховка страните извъшват задълженията си по различно време. Застрахователят няма право да на друга дейност вкл/чително охрана. Застраховки и имущество не се склучват от един застраховател по занятие. видове застрахователни договори. Според предмета, вида благото кйито се покрива с застрахователния договор. Според това дали съществува задължения за застраховане. По принцип застраховките са доброволни.

29. Банкови сделки. Договори за банков влог и банков кредит.

Банковите сделки са абсолютни обективни сделки има две положения при тези сделки или едната или и двете страни са банкиосновното задължение е за парична престация. Банокивите сд. Се делят на изключитени и неизключителни. Изключителните могат да се склучват само от банка а другите и от друг субект. Банк. сд. се делят и на пасивни активни и посреднически. Договора за влог е най-старата и разпространена пасивна сделка. Има две основни разновидности. Договор за обикновен влог и договор за паричен влог. Договорът за банков кредит е формален, консесуален, двустранен, възмезден, срочен, целеви и обезпечен. Договора се се склучва в писмена мформа. Дог. Е двустатне тъи като учежда задълженията и на двете страни. Паричната сума при догоовора за бан. Кр. Винаги се отпуска за определена цел.

30. Акредитив

Като сделка акредитивът е едностранно писмено изявление на банка, с което тя се задължава да плати на посочено от акредитива лице сума по акредитива, ако то предаде на банхката описаните документи в определен срок и изпълни другите условия,

изискването за предоставяне на необходимите документи сделката е документален акредитив. Като форма на плащане акредитивът включва три правни отношения; между наредител и получател на плащането (бенефициент); наредител и издател; между издател и бенефициент. В изпълнение на споразумението наредителя сключва договор за откриване на акредитив с банка. В акредитивните отношения може да участва и друга банка, на която банката – издател да възложи получаването на документите, тяхната проверка и плащане на сумата. Издател на акредитив е едностранна сделка и може да бъде само банка. Ак. е срочна сделка срокът е елемент съдържанието. Ак. Се дели на отменяем и неотменяем. Ак може да прехвърляем и непрехвърляем.

31. Менителница - съдържание, форма, издаване, приемане.

Менен. право е търговското право. Това са отношения по повод издаването, приемането, плащането протестирането, авалирането, прехвърлянето, и т.н. на Мен. и записа на заповед. Менителницата - (записна заповед). Мен. е особен вид движима вещ. Мен. е частен писмен документ. От икономическа страна тя е кредитно средство. Мен. е ценна книга. Характеристики на Мен. – като движима вещ, документ, кредитно средство, ценна книга, Мен. е абсолютна търговска сделка. Мен. поставя 3 правоотношения- между 3 субекта - издател, поемател и платец. Основание за издаването може да не е изпълнение изпълнениена парично задължение, може да се издаде с дарствено намерение или с даване (получаване на заем). основание за издаване на Тя трябва да се издаде в писменна форма, Приемането на Мен. е едностранна сделка.

32. Менителница- поръчителство, и посредничество. Запис на заповед

Менителничното поръчителство (авалът) е уреден в чл. 483 – 485 ТЗ, То има обезпечителна функция. Авалист може да е 3 то лице който вече е поел задълженията по менителницата. Лицето, за което се поръчителства, се нарича авал. Авалът може да е изтелят платеца или някой от джирантите. Авалистър отговоря като лицето за което поръчиръчителства. Авалът се дава върху менителницата или допълнително пикрепен лист. Авалът задължително се подписва от поръчителя не може да се авалира върху недействителна менителница.отговорността на авалиста може да бъде реализирана при същите предпоставки както тези на авала. Менителното посредничество две основни вида. При нужда и за чест. Те могат да бъдат за приемане или за плащане на менителницата.Кредиторът (приносителят е длъжен да приеме посредничество при нужда.

33. ЧЕК

I. Понятие - в нашето право чекът е безусловно нареждане на издателя си, адресирано до банка или небанкова финансова институция, имаща право да извършва плащане на чекове, с които ѝ се нарежда да плати определена парична сума. Чекът може да бъде два вида : - на преносител - името не е посочено - на заповед - името на лицето, което ще получи паричната сума е посочено в самия документ. Елементи на издаването на чек :- волеизявление на издателя - в писмена форма и съдържащо определени от закона реквизити: - предаване на документа на лицето. Чекът се плаща в сравнително кратки срокове. Чекът на преносител се прехвърля с предаването. Може да бъде и джиросан. В такъв случай джирантът отговаря за регресно вземане. 2. Чек на заповед - прехвърля се по правилата за менителницата. Предявяване на правата : чекът се учредява от легитимирания преносител на съответния платец. Банката, посочена за платец на един чек, може да откаже да го плати. Тогава преносителят на чека не може да има искане към банката

34. ТЪРГОВСКА НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ

Търговската несъстоятелност е начини за прекратяване съществуването на търговците като субекти на търговското право. Този статут до голяма степен е процесуално право.: 1. При уредбата на несъстоятелността се изхожда от принципа след производството по несъстоятелност да се даде възможност за нов старт на длъжника; да не се сведе до цялостно унищожаване на търговеца. Несъстоятелността е един нормален възможен изход за приключване на търговската дейност. 3. Силният акцент на възможността да бъде оздравено предприятието на търговеца по време на производството. Могат да се потърсят възможности за стабилизиране, оздравяване на предприятието, за да може длъжникът да върне дълговете си. Несъстоятелността е различна от : □ Фалит - синоним, но се употребява в неправна лексика. □ Банкрут - Производството по несъстоятелност е различно от производството по ликвидация

35. НЕПЛАТЕЖОСП. НЕ ПЛАЩАНИЯТА И СВРЪХ ЗАДЪЛЖЕНОСТ.

Длъжникът е неплатежоспособен, когато не е в състояние да изпълни свое парично задължение, което е изискуемо, безусловно и ликвидно, произтича от търговска сделка или има публично правен характер и е свързано с търговска дейност на длъжника. За неплатежоспособност не се изисква минимален брой на неизпълнените задължения или минимален брой на кредиторите. Неизпълненото задължение трябва да е парично. Неможе да се открива производство по несъстоятелност за длъжник, който не изпълнява свое непарично задължение (да достави стока), да извърши определени работи или услуги. Поне едно от тези задължения трябва да се трансформира в парично – неустойка или обезпечение за вреди. Паричното задължение трябва да е изискуемо – да е насъпил неговия падеж.

36. ОРГАНИ И МАСА НА НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТТА

Маса на несъстоятелността е част от имуществото на длъжника. включва само активите правата, а не и задълженията (пасивите). Несъста. маса включва само неговите имуществени права. Това са права, чийто обект е пряко оценен в пари. В несъстоятелната маса не влиза неимуществени те права на длъжника (напр. правото на фирма) въпреки че могат косвено да получат парична оценка. Но в масата на несъстоятелността не се включват и всички имуществени права на длъжника. Извън нея са т. наречените несеквеструемите права.. В масата на несъстоятелност се включва както имуществените права на длъжника, който той притежава към датата на обявителното съдебно решение, така и имуществените права които са придобити и след тази дата. Органи по несъстоятелност са: съда по несъстоятелността, синдикът (временния синдик), събраните на кредиторите и комитетът на кредиторите

37. ОЗДРАВЯВАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО.

Нашият ТЗ предвижда модерна процедура - възможност при откриване производство по несъстоятелност предприятието на длъжника да бъде оздравено. Гл.40 от ТЗ предвижда оздравителен план : С план за оздравяване може да се предвиди отсрочване или разсрочване на плащанията на длъжника, частично или цялостно опрощаване на задълженията, реорганизация на предприятието (както икономическа, така и в търговски смисъл - сливане, вливане), специален ред за осребряване на имуществото или извършване на други действия и сделки (напр. разпродажба на имуществото изцяло вместо на части). Право да предложат план за оздравяване имат: 1. длъжникът; 2. синдикът; 3. кредиторите, които притежават най-малко 1/3 от общия размер на обезпечените вземания; 4. кредиторите, които притежават 1/3 от необезпечените вземания; 5. сътрудници или акционери, с повече от 1/3 от капитала; 6.

всички неограничено отговорни сътрудници;